

[Guldberg.]

vil sige, at jeg synes, sådan noget hører hjemme i de oplysninger, vi skal bruge.

Til slut kun den bemærkning, at jeg tror, vi nogenlunde har fundet en rimelig ordning på dette. Det, der i høj grad har ligget bag mit indlæg i denne sag, har været dels det, vi nu har snakket om, dels noget andet, som er et princip — og det synes jeg også man eng imellem skal have lov at have. Staten optræder jo i mange forhold og med mange hoveder: staten kan optræde som kontrakt-partner og som lovgiver, og jeg tror nok, at i det parti, jeg tilhører — men jeg er ikke sikker på, at vi adskiller os så meget fra andre i dette princip — har vi i hvert tilfælde i princippet en følelse af, at vi, der på en eller anden måde er med til at beslutte, hvad staten skal og ikke skal, har en forpligtelse til at sørge for, at staten ikke optræder med to hoveder og afslutter aftaler som kontrakt-partner, som den bagefter gennem lovgivningen enten søger at frigøre sig for eller at forandre. Det er efter min opfattelse i strid med noget grundlæggende, og det er årsagen til, at jeg gerne har villet helt til bunds i denne sag.

Handelsministeren (Erling Jensen): Jeg synes, jeg skylder hr. Guldberg dels at takke ham for hans bemærkninger nu, dels at fjerne ordet „lille“ og nøjes med at sige, at der er tale om et hjørne, så er vi hinanden det nærmere.

Dernæst er det mig meget magtpåliggende at sige, at hr. Guldberg og jeg er til 100 pct. enige om, at begrebet magtfordrejning er ubehageligt, uanset i hvilken form det måtte forekomme, og at der bestemt ikke hos handelsministeren eller i handelsministeriet i det energipolitiske udvalg, der har beskæftiget sig med dette, nogen sinde har været tanker fremme om en nok så lille form for magtfordrejning.

Endelig vil jeg gerne have lov til at glæde mig over, at det ser ud til, at vi kan finde en fornuftig udbygning af en lovgivning, som i dag starter på et beskedent grundlag, men som utvivlsomt vil kunne blive af afgørende betydning for Danmarks energiforsyning i årene, der kommer.

Hermed sluttede forhandlingen.

§ 1, ændringsforslag nr. 1 om indsættelse af en ny paragraf, § 2, ændringsforslag nr. 2, § 3, således ændret, og §§ 4-8 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup): Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om opkrævning af indkomst- og formueskat for personer m. v. (Kildeskat).

(Første behandling af lovforslaget (nr. 217) findes i tidenden sp. 4997, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 2079).

Der var stillet 14 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stille ændringsforslag.

Første næstformand (Grete Hækkerup): Sammen med denne sag foretages den følgende sag på dagsordenen, nemlig:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af ligningsloven [af Lembourn m. fl.].

(Første behandling af lovforslaget (nr. 236) findes i tidenden sp. 6097).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagenes paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagenes overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Ove Hansen: Mit partis ordfører, hr. Hans Lund, kan desværre ikke være her i øjeblikket, og derfor skal jeg her ved anden behandling komme med nogle bemærkninger til lovforslagene og til det, vi har drøftet under udvalgsarbejdet.

[Ove Hansen.]

Vi har haft et ret stort udvalgsarbejde om disse lovforslag, og jeg er glad for, at i hvert fald fire partier i skatteudvalget er blevet enige om at tiltræde finansministerens lovforslag og også de ændringsforslag, han har stillet.

Det, der har givet anledning til en del diskussion under udvalgsarbejdet, er den bemyndigelse, man giver finansministeren til at fastsætte en procent, som indkomstgrundlaget skal forhøjes med for landets skatteydere. Fra konservativ side har man været meget betænkelig ved og meget modvillig mod en sådan bemyndigelse. Man indledte med at fortælle, at det ligefrem var grundlovsstridigt. Vi fik så en udtalelse fra justitsministeriets lovkontor, som, synes jeg, tydeligt sagde, at det kunne der ikke være tale om, der var her tale om et administrativt anliggende, så derfor er denne beskyldning i hvert fald nu fjernet.

Når man gerne vil give finansministeren en sådan bemyndigelse, er det ikke for at genere landets skatteydere, men for at gavne dem. Vi ved jo af erfaring, at det efterhånden kun er få i hvert fald A-skatteydere, der vil indsende forskudsskemaer, og hvis ikke de gør det, benytter man den indtægt, der lå til grund året forud, hvorved man måske kommer til en for lav ansættelse. Det kan lune i begyndelsen, i selve opkrævningsåret, men gør ikke godt, når man når det tidspunkt, hvor restskatten skal afgøres. Derfor er det efter mit partis opfattelse helt rimeligt, at en finansminister får en sådan bemyndigelse. Jeg tror ikke, det er en bemyndigelse, en finansminister skal være glad for, men den er nødvendig, og jeg tror ikke, at nogen finansminister vil misbruge en sådan bemyndigelse. Det er jo under ansvar, han fastsætter denne procentforhøjelse, og han gør det naturligvis på grundlag af det materiale, der foreligger, efter at ligningsarbejdet rundt omkring i kommunerne i ligningskommissionerne er tilendebragt. Vi har under samråd med ministeren i skatteudvalget fået at vide, at man formentlig i august måned, når man kender resultaterne fra ligningsarbejdet, kan sige, om det bliver nødvendigt med en procentvis forhøjelse, altså længe før udskrivningsprocenten, som fastsættes i ud-

skrivningsloven, er vedtaget. Det har været meget vigtigt, ved jeg, for nogle af udvalgsmedlemmerne at få dette klarlagt.

Hvis der er skatteydere, der føler, at de ikke kan være tilfreds med den procentvise forhøjelse af indkomsterne, som finansministeren får bemyndigelse til at foretage, kan de jo altid sende forskudsskema ind, og hvis ligningsmyndighederne ikke vil anerkende forskudsskemaet, kan sagen da tages op på ny over for ligningsmyndighederne, så man i hvert fald kan få en begrundelse for, hvorfor der eventuelt er sket en forhøjelse. Man kan også i skatteårets løb, hvis der bliver tale om ændringer i éns indkomst, tage spørgsmålet op over for skattevæsenet, så jeg synes, at skatteyderne er beskyttede, hvad de naturligvis også skal være.

Men samtidig har man i skatteudvalget rejst spørgsmålet om muligheden for en appelinstant for forskudsansættelserne. Jeg ved, at man i skattekrede ser noget betænkelig herved, fordi man kommer ind i visse vanskeligheder tidsmæssigt, når skattekortene skal sendes ud inden den 1. december. Men vi er klar over, at der her er et problem, og finansministeren har efter anmodning fra udvalget givet tilsagn om, at han nu vil forhandle med skattemyndighederne, skatterådene osv. og prøve at finde en løsning. Derfor forekommer det mit parti noget ejendommeligt, at de konservative ikke er tilfredse med det, vi har opnået her. Jeg synes egentlig, at det, vi har opnået, er godt. Vi har fået dette tilsagn, og de fire partier i skatteudvalget er tilfredse hermed, men de konservative ønsker altså at gå videre og har fremsat et lovforslag, som vi også nu har til behandling, om ændring af selve ligningsloven, hvorefter en sådan klageadgang skal gennemføres nu.

Jeg ville finde det helt urimeligt, om man accepterede de konservatives lovforslag. Jeg synes, at det tilsagn, vi har fået af ministeren, og som vi i udvalget var enige om at acceptere, er et tilfredsstillende resultat. Vi er klar over, at en sådan appelinstant kan have betydning, men på den anden side må vi også være klar over, at den endelig ikke må misbruges og forsinke det almindelige ligningsarbejde.

Må jeg så endelig sige, at de ændringsforslag, der er stillet af ministeren og tiltrådt af

[Ove Hansen.]

udvalget, kan mit parti anbefale at stemme for, mens vi vil gå imod de konservatives ændringsforslag.

Lembourn: Lovforslaget om ændring af kildeskatteloven indeholder især fire punkter, som jeg skal gennemgå.

Det første drejer sig om, at man udvider særbeskatningen med hensyn til pensioner, og det er lykkedes under udvalgsarbejdet yderligere at foretage en udvidelse, som ligger i ændringsforslagene nr. 3 og 4 om en særbeskatning af folkepension, invalidepension og ægteskabstillæg. Det betragter vi som et skridt i den rigtige retning, og det kan det konservative folkeparti derfor støtte.

I udvalget er vi også enige om, at vi må se at komme bort fra den eksisterende forskel i personfradragene til pensionister og til andre skatteydere.

Vi har i udvalget drøftet problemerne omkring fradraget for medhjælpende hustruer. Det ligger med et maksimumsbeløb på 12.000 kr. og er vist fastsat på et indkomstgrundlag fra 1968. Efter vores opfattelse burde dette reguleres, og vi stillede derfor i udvalget et forslag om, at disse 12.000 kr. blev sat op til 14.000 kr., men man blev enig om i stedet at gennemføre en pristalsregulering med grundlag i januar 1972. Dette har ministeren givet tilsagn om, og det kan vi tiltræde.

I øvrigt vil jeg sige, at vi stadig betragter problemerne omkring fradraget for de medhjælpende hustruers indsats som uløst i princippet. Vi ved godt, at dette fradrag kan misbruges, og det bliver det desværre også, men på den anden side har man en lang række tilfælde, hvor medhjælpende hustruer udfører mere end 25 pct. af den samlede indsats, og hvor der virkelig bliver begået en uretfærdighed.

Det er det konservative folkepartis opfattelse, at vi må se at få løst dette problem, men naturligvis sådan, at misbruget ikke vokser, og vi kan derfor også være helt enige i ministerens udtalelser om, at man må indskærpe reglerne på dette område.

Det andet spørgsmål, lovforslaget drejer sig om, er udjævningen af kommunernes likviditetsoverskud over en periode på 3 år. Jeg sagde ved første behandling, at vi i

princippet kunne være enige i forslaget på dette punkt, men at det var nødvendigt at få at vide, om ikke der var kommunale indvendinger. Det har der uanægtelig været, men man har i udvalget fået et tilsagn fra ministeren om, at man vil se på kommunernes lånebehov, således at vækstkommunerne her kan få en særstilling; og uanset at vi stadig mener, at der er vanskeligheder med dette forslag, kan vi nu tiltræde det.

Det tredje område, som vi har drøftet meget i udvalget, og som jeg også under første behandling pegede på at vi var nervøse ved, vedrører hele spørgsmålet om beskatningen af aktieudbytter. Problematikken er jo den, at man netop for denne specielle form for indkomst ikke kender udbyttet, og vi lever i en økonomisk situation, hvor der er meget stor fluktuation mellem de forskellige brancher. I en så dynamisk erhvervsituation, som vi er i, vil der være virksomheder, som hidtil har givet stort overskud, men som meget hurtigt kan komme i den situation, at de ikke kan give noget overskud, ligesom der vil være andre virksomheder, som lige er startet, og som i begyndelsen ikke har muligheder for at udbetale ret meget udbytte, men som på grund af gode konjunkturer hurtigt kommer opad. Man kommer derfor ud i meget store vanskeligheder, når man skal bedømme, hvad udbyttet vil være, og det kan man først vide, måske $\frac{1}{2}$ år, måske endda først $\frac{3}{4}$ år efter, at man skal begynde at betale. Det vil altså sige, at mennesker, der helt eller delvis lever af aktieudbytte, fra januar skal have en trækprocent og betale en skat, som næsten helt kan opsluge f. eks. den A-indkomst, de muligvis har. Vi har spurgt i udvalget, hvorledes man vil administrere dette, og det har ikke været muligt at få noget egentligt svar herpå. Tværtimod fremgår det af de svar, udvalget har fået, at man endnu ikke har taget stilling til, hvordan man egentlig vil administrere dette.

Jeg skal give et enkelt eksempel på, hvilke vanskeligheder en skatteborger kan komme i. Den pågældende er pensionist og har en pension på i alt 15.000 kr. fordelt med 1.250 kr. om måneden. Samtidig har han et aktieudbytte på 40.000 kr. om året. Hvis man gennemfører forslaget, betyder det, at den pågældende kun har 197 kr. tilbage om måneden at leve af, og det vil altså

[Lembourn.]

sige, at han er i den situation, at han må gå ud og låne penge i det halve år, eller hvor meget det nu bliver, inden han får sit udbytte udbetalt, for at kunne klare skatten og den daglige tilværelse.

Der har i udvalget været forståelse for disse synspunkter. Vi var faktisk meget nær ved at nå frem til enighed om, at man burde se noget mere på dette forslag, inden man gennemførte det, og efter vor opfattelse burde det have været udskudt, til vi havde fået fuld klarhed over, om vi ikke her begik en uretfærdighed. Man har indvendt imod det synspunkt, vi har, nemlig at vi ikke vil stemme for dette forslag, at andre B-skatteydere er i den samme situation. Det mener jeg nu ikke er helt rigtigt. Der er den forskel, at de B-skatteydere, som har et erhverv, der kun giver indtægt en enkelt gang om året, har en betydelig indflydelse på denne indkomsts størrelse, og de har muligheder for at forudse, omtrent hvor stor den vil være. Aktionæren har meget lille indflydelse på det udbytte, som den pågældende virksomhed til sin tid vil udbetale. Naturligvis har man altid nogen indflydelse, men vi ved godt, at det er virksomhedens ledelse, der har det afgørende ord at sige med hensyn til det udbytte, man mener virksomheden kan præstere, og derfor står den pågældende altså i en noget anden situation, end B-skatteydere normalt gør. Det er da rigtigt, som det anføres af flertallet i udvalget, at der skal ikke være nogen B-skatteydergruppe, som skal have en fortrinsstilling fremfor andre, men hvis man gennemfører dette, vil det faktisk sige, at man erstatter én uretfærdighed med en anden, og det er nu ikke nogen særlig god idé.

Det konservative folkeparti vil imidlertid alligevel kunne acceptere dette, hvis man her i folketinget vil stemme for vort lovforslag om en ankeinstans, altså vort lovforslag om ændring af ligningsloven. Hvis det bliver gennemført, vil det være muligt at give den skatteborger, der er i denne specielle situation, en sikkerhed for at få afgørelsen prøvet ved en folkevalgt ankeinstans, og det mener vi giver så megen sikkerhed for skatteborgeren, at vi, uanset at vi synes, at dette forslag om aktieudbytterne er dårligt forberedt, ville kunne acceptere det.

Det afgørende i hele dette lovforslag er

imidlertid ændringen af § 54, som rummer en bemyndigelse til ministeren til at foretage generel procentuel ændring i indkomstgrundlaget. Det er rigtigt, som hr. Ove Hansen sagde, at vi havde den opfattelse, at dette forslag kunne være i strid med grundlovens § 43. Hr. Bernhard Baunsgaard sagde forleden, da vi havde første behandling, at kun ondsindede finansministre ville benytte denne bemyndigelse til at føre finanspolitik via skattepolitikken uden om folketinget. Vi anser skam ikke den nuværende finansminister for at være ondsindet, og vi tror såmænd heller ikke, at tidligere har været det, og vi tror heller ikke, at der kommer ondsindede finansministre, men det er princippet. Det, vi er bange for, er, at man her principielt giver en finansminister mulighed for at føre finanspolitik uden om folketinget.

Jurister har altså, som hr. Ove Hansen nævnte det, udtalt, at man ikke ville kunne acceptere vort synspunkt, at denne bestemmelse er mod grundloven, andre jurister ville muligvis sige noget andet. Men jeg har forstået det sådan, at finansministeren har indset, at der her kunne være nogen tvivl, og derfor er vi meget tilfredse med det ændringsforslag, ministeren stiller, hvorefter det bliver helt klart, at bemyndigelsen kun skal bruges til at nærne betalt skat til endelig skat. Alligevel vil der stadig væk være tale om et skøn i hele denne sag, det kan ikke undgås; og især hvis man gør det sådan, at man lader den generelle, procentuelle stigning gælde samtlige grupper af skatteydere, kan man ikke komme uden om, at der faktisk føres en slags finanspolitik uden om folketinget. Derfor burde det være sådan, at når folketinget mødes i september for at fastsætte udskrivningsprocenten, skulle det samtidig fastsætte stigningen i indkomstgrundlaget. Der er jo her en helt klar samfundsøkonomisk sammenhæng. Det er muligt, at det rent teknisk ikke er gøreligt, men det burde i princippet være sådan.

Vi har imidlertid under udvalgsarbejdet opnået nogle resultater, som vi anser for tilfredsstillende. Det er vigtigt for os, at vi har fået konstateret, at folketinget nu inden september er underrettet om, hvor indkomstgrundlaget skal ligge. Det er jo en forudsætning for, at vi virkelig vil kunne tage stilling til, hvor hele skatteniveauet skal være. Vi har også fået klarlagt, at § 54

[Lembourn.]

sættes ud af funktion i det øjeblik, en accepteret forskudsangivelse viser, at den pågældende skatteborger har haft en anden ændring i sit indkomstgrundlag end det procentuelle. Det er vigtigt for os, og det konstaterer vi med tilfredshed.

Men der er stadig det tilbage, at dette lovforslag stiller skatteborgerne ringere, end de står i dag. Man vil ikke kunne undgå, at der kommer mange tilfælde af afvigelser mellem det procentuelle fastsatte indkomstgrundlag og det faktiske indkomstgrundlag for den enkelte skatteborger. Hvis det af finansministeren fastsatte indkomstgrundlag ligger højere end det faktiske, må de pågældende altså nu bevise, at der ikke er overensstemmelse. Derfor betyder dette lovforslag et yderligere besvær for skatteborgeren, sandsynligvis også en hel del administration, og derfor er vi så betænkelige ved det, som vi er. Vi har den opfattelse, at det havde været bedre, om man havde holdt sig til den aftale, man i sin tid i den forrige regeringsperiode indgik med kommunerne om de individuelle ændringer, indtil man engang — det skulle kun være et overgangsfænomen — kunne nå frem til et skattesystem, som fungerede bedre end det nuværende.

Vor modstand skal ikke opfattes sådan, at vi ikke er enige i, at man selvfølgelig skal prøve på at nærme betalt skat så meget som muligt til slutskat; det er klart, det skal man. Men når det gøres på en måde som foreslået her, hvor efter vores opfattelse skatteborgeren bliver stillet dårligere, end han er i dag, må der en eller anden form for balance til, og derfor har det konservative folkeparti fremsat lovforslag om ændring af ligningsloven, som herefter skulle indeholde en bestemmelse om en appelinstant, nemlig skatterådene. Vi har den opfattelse, at når man giver ministeren denne bemyndigelse, er det nødvendigt, at man sikrer skatteborgerne en klageadgang til skatterådene med hensyn til de afgørelser, som de kommunale ligningsmyndigheder har truffet.

Muligheden for at appellere forskudsregistreringsmyndighedernes afgørelser til skatterådene skal imidlertid — og det gør det efter vores opfattelse praktisk muligt at gennemføre vores forslag — kun gælde de skattepligtige, der, efter at de har fået den

procentuelle forhøjelse at vide, anmoder om en individuel afgørelse.

Den foreslåede bemyndigelse til ministeren vil kunne bringe en lang række skatteborgere i den situation, at der er en stor forskel mellem den generelt fastsatte indkomst og den eksisterende, men vi har den opfattelse, at ville man her i folketinget acceptere den appelinstant, vi har foreslået, ville skatteborgeren trods alt føle sig noget mere sikker.

Man har indvendt imod vores forslag, at man skal drøfte det med kommunerne først, og det kan da også være rigtigt, men det er jo til at forudse, hvad kommunale myndigheder vil svare. Det er nu engang sådan, at ingen bryder sig om at have en instans over sig, som ens afgørelser kan appelleres til. Så vi kender sådan set dette svar på forhånd.

Ministeren har i udvalget — og det gælder sådan set alle partier — udtalt sympati for tanken. Derfor mener vi ikke, at det er nødvendigt at afvente denne drøftelse med kommunerne. Det er vores opfattelse, at det er en sag, som skal afgøres her i folketinget, og vi mener også, at det bør være nu.

Man har også haft indvendinger imod, at eventuelle klager skulle have opsættende virkning. Når vi har indsat dette i vores forslag, er det, fordi vi regner med, at vi dermed kan fremtvinge en hurtig behandling af de pågældende forskudsregistreringer. Og dette, at man for en gangs skyld kan sætte skub i behandlingen af skattesager, ville ikke være så værst.

Man har stillet det spørgsmål, også som en slags indvending, hvad den kommunale ligningsmyndighed skal gøre, hvis nu skatten ændres i årets løb efter skatterådets afgørelse. Jeg mener ikke, at det er nogen egentlig indvending, for såfremt der fremkommer nye oplysninger, er det vel naturligt, at man ændrer; det gør man jo også nu.

Man har også spurgt: hvis skatterådet nu tiltræder kommunens afgørelse, hvad så med det for lidt opkrævede beløb? Men det er jo heller ikke nogen indvending, for det kan man så fordele til betaling over resten af året.

Vi har altså den opfattelse, at vores lovforslag er praktisk gennemførligt, og det har i princippet mødt sympati overalt. Når vi gerne vil have det igennem nu, er det, fordi det hænger ganske nøje sammen med be-

[Lembourn.]

myndigheden. Vi mener, at skatteborgerne må have den tryghed, samtidig med at man giver ministeren bemyndigelsen. I øvrigt er det ikke noget ukendt, at man har en ankeinstans af denne art. F. eks. kan man vedrørende statens uddannelsesstøtte appellere til ankenævnet for uddannelsesstøtten. Den slags findes rundt omkring i vores lovgivning.

Vi har derfor det synspunkt, at hvis man kan stemme for vores lovforslag om ændring af ligningsloven, vil vi, skønt vi har en række indvendinger imod lovforslaget om ændringer i kildeskatteloven, alligevel kunne stemme for § 54. Vil man ikke acceptere denne beskyttelse af skatteborgeren, må vi stemme imod.

I øvrigt må jeg sige, at i denne sag har det konservative folkeparti ikke ændret standpunkt. Vi har fastholdt det synspunkt, vi havde som regeringsparti.

Når vi ikke er synderlig begejstret for kildeskatteforslaget, er det, fordi vi principielt mener, at hele vores skattesystem hviler på noget galt. Det, vi skal, er at prøve at finde en eller anden form for definitiv kildeskat. Vi skal have forenklet vores skattesystem, så pengeinstitutterne vil være i stand til at administrere en væsentlig del af det. Vi skal have et mere opsparings- og investeringsfremmende skattesystem, som i højere grad lægger skatten på forbruget, og dette ville vi hellere have diskuteret. Det betyder ikke, at vi ikke er villige til at gå ind i en forhandling om det nuværende, og det mener jeg også vi har gjort, men vi ville have foretrukket en forhandling om en egentlig skattereform.

Det, som man må frygte, er, at skatteyderne efter dette lovforslags vedtagelse vil føle sig endnu sværere stillet, end de er i dag. Man kan efterhånden risikere, at der kommer en reaktion i befolkningen, fordi skattebyrderne på den enkelte skatteborger vokser og vokser, og det er måske i virkeligheden det største politiske problem, vi har i dag. Hvis vi ikke passer på, hvis vi ikke søger for at sætte os i skatteyderens stol en gang imellem og tænke på, hvordan han reagerer, i stedet for, som vi næsten altid gør, at tænke på myndighederne, løber vi en risiko for, at der efterhånden kommer en slags dansk poujadisme, og det ville være

meget ulykkeligt. Derfor tror jeg, at det ville være særdeles klogt, hvis folketingsstemte for det lovforslag om ændring af ligningsloven om klageadgang til skatterådene, som vi har fremsat.

Jens Foged: Det er først og fremmest § 54, der har givet anledning til de langvarige drøftelser i udvalget, og når venstre nu kan give tilslutning til ændringsforslag nr. 8 i betænkningen, der giver finansministeren en bemyndigelse til at forhøje eller eventuelt nedsætte — jeg tænker næppe, vi kommer i den situation — indkomstgrundlaget for forskudsligningen for alle skattepligtige eller for grupper af skattepligtige, så beror det på, at finansministeren har givet tilsagn om, at forhøjelsen vil blive holdt i underkanten af den sandsynlige indkomststigning for det pågældende tidsrum, og også at forhøjelsen ikke må og ikke kan være et led i den finansielle vurdering af skatteudskrivningen. Det skal være den almindelige indkomstudvikling, der danner grundlag for procentens højde, og finansministeren har også givet tilsagn om, at skatteyderen skal have oplysningen om forhøjelsen sammen med slutopgørelsen i august måned, ligesom folketingsstemte for kendskab hertil, før udskrivningsprocenten fastsættes. Finansministeren har endelig for det fjerde givet tilsagn om en drøftelse af problemerne vedrørende oprettelse af en klageinstans for forskudsligningen, således at vi må forvente de nødvendige love herom til ikrafttrædelse for næste års forskudsligning. Jeg vil gerne bede den højtærede finansminister bekræfte dette ud fra den betragtning, at det nu i betænkningen er nævnt, at forhandlingerne med de skattelignende myndigheder skal være ført til ende senest den 1. april 1973. Man kunne tro, at lovforslaget skal være fremsat senest den 15. marts her i folketingsstemte, og at vi ved denne dato i udvalget skulle have udelukket os fra at få det i gang allerede til næste år. Jeg beder den højtærede finansminister over for tinget her bekræfte, at dette, at der står 1. april 1973 i betænkningen, ikke skulle få den konsekvens, at det bliver udskudt 1 år mere, end vi egentlig havde tænkt os.

Det konservative folkeparti har ved hr. Lembourn fremsat lovforslag om indførelse af en klageinstans. Vi finder, at når disse drøftelser med de skattelignende myndig-

[Jens Foged.]

heder nu bliver gennemført og vi på den måde får en klageinstans, har dette lovforslag, som det er fremsat af det konservative folkeparti, ingen muligheder for i det hele taget at nå frem til en endelig afgørelse. Man foreslår ikke alene, at der indføres en klageinstans, men også, at klagen skal have opsættende virkning. Det er noget nyt, og derfor beder jeg om, at det lovforslag, som er fremsat af hr. Lembourn, må komme til udvalgsbehandling mellem anden og tredje behandling. Det kom det ikke mellem første og anden behandling, men jeg beder om, at vi får mulighed for nøjere at diskutere de problemer, der er deri, mellem anden og tredje behandling.

Jeg vil gerne give udtryk for, at vi fra venstres side stedse har bedt om at få en klageinstans, og når jeg nu i dag hører det ærede medlem hr. Lembourn ligesom slå sig for brystet, som om det er noget, det konservative folkeparti altid har været så ivrig efter at få gennemført, kan jeg måske sige, at jeg i fjor, da der var en konservativ minister, anmodede om en klageinstans også her fra talerstolen, men da kunne jeg altså ikke få den igennem. En lille hjælp på daværende tidspunkt, så ville problemet have været klaret allerede nu.

Vi er altså ikke imod at få en klageinstans, tværtimod. Vi ønsker det, vi har procederet for det i årevis, og vi er tilfredse med, at vi nu nærmer os det tidspunkt, hvor det virkelig kan gennemføres. Vi takker finansministeren for det tilsagn, han i så henseende har givet.

Venstre kan under henvisning til det, jeg her har sagt, stemme for ændringsforslaget til § 54, stillet af finansministeren og tiltrådt af et flertal i udvalget. Skatteyderen kan efter denne udformning unddrage sig den automatiske forskudsforhøjelse ved selv at indgive et forskudsskema og kan dermed opnå en separat behandling, hvilket venstre lægger megen vægt på.

Målet for kildeskatten har efter venstres opfattelse — og det er vel for øvrigt alles opfattelse — været den bedst mulige samtidighedsskat. Jeg skal lige i den anledning minde om, at venstre har fremsat et lovforslag i denne samling — vi har endnu ikke fået det nævneværdigt behandlet i udvalget — der indeholder endnu videre gående lov-

ændringer, end der her er tale om, til løsning af dette problem. Jeg håber, at finansministeren vil benytte tiden indtil næste folketingssamling til nøje at bearbejde venstres forslag, for at vi kan nå endnu et skridt videre i retning af bedre kildeskatteforhold, noget, alle vel ønsker, og også i retning af forenkling. Venstre har netop i lovforslaget lagt vægt på en yderligere forenkling.

Venstre kan tiltræde lovforslagets nr. 6, der omhandler statens betalinger til kommunen. Vi finder det rimeligt med en mere glidende udbetaling, og det er efter vor opfattelse en rimelig langtidsløsning, man her er kommet ind på. Kommunerne har da også givet tilslutning til forslaget, selv om der kan være særtilfælde, som så kan behandles for sig.

Med hensyn til spørgsmålet om den medhjælpende hustrus skatteforhold hilser venstre med tilfredshed, at finansministeren her har givet tilsagn om gennemførelse af en pristalsregulering af de 12.000 kr., som nu maksimalt kan henføres til særskilt beskatning for hustruer. Vi har ikke hermed givet udtryk for, at vi finder, at problemet om medhjælpende hustruer er helt løst, og vi har heller ikke, slet ikke, givet udtryk for, at sambeskatningsproblemerne i al almindelighed er løst. Vi må i skatteudvalget helt anderledes tage fat på disse problemer i næste folketingsår, arbejdet må og skal føres videre. Efterhånden som mange andre problemer finder deres løsning, må dette her også kunne løses.

For pensionisternes vedkommende har vi heller ikke fundet de vises sten endnu. Der er stadig helt urimelige konsekvenser af blot en mindre arbejdsindtægt oven i pensionerne. De foreslåede ændringer er en tilnærmelse til andre skatteydere, og heri er venstre enig.

Ændringsforslag nr. 6, stillet af de konservative, kan vi ikke tiltræde. Med hensyn til aktieudbytte finder vi, at det er så analogt med andre svingende B-indtægter, at en udsondring af et specielt område næppe er tilrådelig. Konsekvensen ville blive et utal af krav om andre B-indkomsters tilsvarende behandling, og det er næppe gennemførligt.

Jeg kunne nævne eksempler på mindst lige så store svingninger. Jeg bor i en egn, hvor kartoffeldyrkning er almindelig for

[Jens Foged.]

mange landmænd. Indkomsterne kommer derfor ofte i efterårstiden, specielt da hvis der skulle være rimelige kartoffelpriser. Hr. Lembourn siger nu, at bortset fra aktieejerne har skatteyderne betydelig indflydelse på indkomstens størrelse. Ja, gid det var så vel, at man havde indflydelse på indkomstens størrelse med den sikkerhed, som hr. Lembourn giver udtryk for, men det har frøavlerne ej heller, og der er andre, der får indkomsterne lidt i byger. Hvad med manden, der sælger ispinde, for ikke at tage ham, der sælger øl? Hvad med ham, der sælger juletræer, og hvad med ham, der har turistindtægter? Alle disse svingende indkomster må B-skatteyderne tage højde for, og derfor finder vi, at det ville være helt forkert at behandle aktieudbytte anderledes. Vi kan ikke overse konsekvenserne af at gennemføre en sådan bestemmelse. Det må være rimeligt, at den enkelte skatteyder i videst muligt omfang disponerer på lidt længere sigt end en måned ad gangen, det er vist alles pligt.

Jeg indrømmer blankt, at kildeskat og B-indkomster ikke passer sammen, men A-skatteyderen vil næppe finde det rimeligt, at B-skatteyderen ikke også så vidt muligt betaler kontinuerligt i årets løb. Jeg tror, at disse overvejelser er værd at tage med, når det ændringsforslag skal til afstemning.

Venstre kan altså tiltræde de af ministeren stillede ændringsforslag, men vil stemme imod de to af de konservative stillede ændringsforslag.

Bernhard Baunsgaard: Jeg vil også gerne komme med nogle betragtninger over det, der er sket med kildeskatteforslaget. Det er nævnt heroppefra, at bemyndigelsesparagraffen, § 54 i lovforslaget, er den, der har optaget udvalget mest, og det er vel rigtigt. Det spørgsmål har været rejst, om den var i overensstemmelse med grundloven. Det kan man jo have forskellig mening om, men jeg mener, at bemyndigelsen i sin nye udformning er acceptabel. Vi har fået defineret

ganske bestemt, til hvilket formål man kan bruge § 54, nemlig kun til at tilvejebringe bedre overensstemmelse mellem forskudsskatten og slutskatten. Den kan ikke bruges til at drive finanspolitik med.

En anden ting, der er meget væsentlig for mig, er — det siges i bemærkningerne til ændringsforslag nr. 8 vedrørende § 54 — at folketinget får kendskab til, hvor meget finansministeren agter at forhøje skattegrundlaget enten for alle skatteydere eller, hvis det skulle vise sig, at forholdene talte for det, for grupper af skatteydere. Med andre ord, det er overordentlig væsentligt for mig, at folketinget har kendskab til, hvad der sker med skattegrundlaget, før vi fastsætter udskrivningsprocenten.

Må jeg så ikke rette en fortalelse — går jeg ud fra at det var — som hr. Lembourn gjorde sig skyldig i. Det er ikke muligt hverken for ondsindede eller ikke ondsindede finansministre at føre finanspolitik uden om folketinget med den nye paragraf i den udformning, den har fået; det fremgår alene af det, jeg har gentaget her, at folketinget skal vide, hvor meget skattegrundlaget forhøjes med, før man fastsætter udskrivningsprocenten. Det bør siges heroppefra, at det kan ikke lade sig gøre.

Af de andre ting, som har været nævnt, vil jeg gerne dvæle et øjeblik ved spørgsmålet om folkepensionisterne. Det er rigtigt, som hr. Jens Foged sagde, at der stadig væk kan være urimelige forhold, når folkepensionister har en ekstra arbejdsindtægt.

Der er et andet forhold, som vi er inde på i betænkningen, og som jeg gerne heroppefra vil understrege må virke urimeligt. Det er det forhold, at enlige folkepensionister over 67 år med en ekstraindtægt på 8.000-9.000 kr. vil have mellem 3.000 og 4.000 kr. mere til rådighed end andre enlige, der har den samme indtægt ved arbejde. Der har været talt meget i denne folketingsamling om, hvordan man skal behandle folkepensionister. Jeg skal ikke rippe op i den diskussion, men jeg synes, at der er grund til at fremhæve heroppefra, at vort skattesystem i

[Bernhard Baunsgaard.]

dag virker på den måde, at enlige folkepensionister i givne situationer har adskilligt mere til rådighed end de mennesker, der skal skaffe sig den samme indtægt udelukkende ved arbejde. Dette bør ved enhver diskussion om folkepensionisternes stilling huskes.

Så har vi i udvalget været inde på spørgsmålet om de medhjælpende hustruer. Jeg er helt tilfreds med, at det er sagt, at man bør indskærpe reglerne for anerkendelse som medhjælpende hustru, der skal ingen tvivl være om det. På den anden side må jeg understrege, at 12.000 kr. i dag som løn for den hjælp, en medhjælpende hustru kan være i et firma, ikke er rimeligt, og jeg er yderst tilfreds med, at finansministeren har erklæret sig enig med hele udvalget i, at vi må se på dette og fremsætte forslag om ændring i næste folketingsår.

Endelig har vi brugt megen tid på at drøfte forholdet til kommunerne, og der kan naturligvis siges både det ene og det andet om dette. Men man må gøre sig klart, at kommunerne i dag spiller en så stor rolle i det danske samfunds økonomi, at skal der være nogen chance for at begrænse det offentliges forbrug, de penge, der er i samfundet, så kommer vi ikke uden om, at kommunerne må inddrages i disse bestræbelser.

Jeg har andetsteds fremdraget det forhold, at mens staten i de sidste 10 år har nedbragt sin gæld, har kommunerne, hvis jeg ikke husker meget galt, i det samme tiår forøget deres gæld til det tredobbelte. Man må forstå, at vi ikke kan føre en finanspolitik i dette land, uden at vi har kommunerne med. Jeg skal naturligvis ikke i dag forsøge at give kommunerne karakter efter, om de har været dygtige nok, eller hvad man skal kalde det, til at fastsætte deres skattegrundlag rimeligt. Vi har i udvalget fået oplysninger, der vel nok viser, at det har været noget vanskeligere at fastsætte det fremtidige skattegrundlag i væstkommuner, men forskellen fra væstkommunerne til de almindelige kommuner er nu ikke overvældende stor, så man nok i hvert fald ikke får afkræftet sin mistanke om, at der i hvert fald i nogle kommuner har ligget en bevidst politik bag dette at fastsætte skattegrundlaget for lavt. Derfor kan jeg helt slutte mig til finansministerens forslag om, at kommuner,

der benytter situationen på den måde, ikke må få større likviditet, end det sker efter forslaget.

Så er der stillet et konservativt ændringsforslag om, at aktieejere skulle behandles på en særlig måde. Det radikale venstres medlemmer i udvalget har ikke kunnet støtte dette ændringsforslag. Det er fremhævet heroppefra af hr. Lembourn, at der dog er særlige forhold for selvstændige erhvervsdrivende, og man har forsøgt at begrunde det på den måde, at aktieejerne ikke ved, hvor meget udbytte deres aktier vil give. For det første er der vel dertil at sige, at de fleste aktieselskaber driver en jævn udbyttepolitik, så de store spring fra år til år er nu ikke sædvanlige, det kan ske, det skal indrømmes. Men når man så siger, at herved adskiller denne gruppe B-skatteydere sig fra alle andre B-skatteydere, er jeg enig med hr. Jens Foged, når han afviser dette. Den begrundelse, man brugte fra konservativ side, var den, at de andre erhvervsdrivende, altså de andre B-skatteydere, jo dog vidste noget om deres indtægt; de havde selv indflydelse på den. Jeg gad vide, hvilken indflydelse en ejer af et sommerpensionat eller et sommerhotel eller et badehotel har på regnvejr i de måneder, hvor han skal have sin indtægt. Hvis hr. Lembourn har opskriften på, hvordan man får indflydelse på vejret, så ville det nok være glædeligt at få det oplyst. Nej, vi må konstatere, at aktieejere er i samme situation som andre B-skatteydere, og at kildeskattesystemet er ganske fortrinligt, men kun for lønmodtagere.

Det er også derfor, vi har kunnet støtte de bestræbelser, der har været for at bringe forskudsskatten i overensstemmelse med slutskatten. For A-skatteydere og for lønmodtagere er kildeskattesystemet et udmærket system, når vi vel at mærke retter det ind, både som det er sket ved, at man kan rette de 2 år gamle selvangivelser op med en procentsats, som naturligvis — det står i bemærkningerne — må have deres udgangspunkt i den rent faktiske lønstigning, der har været, siden man skrev selvangivelserne, og også ved at man afrunder den procent, man udregner for hver enkelt skatteyder, opad. Så kommer der for lønmodtagerne overordentlig god overensstemmelse mellem forskudsskat og slutskat.

Derimod virker dette ganske anderledes

[Bernhard Baunsgaard.]

for B-skatteydere. Jeg har beskrevet, hvordan det vil gå med ejere af badhoteller. Hr. Jens Foged fremdrog dem, der levede af f. eks. at dyrke kartofler, frø, eller hvad man kan finde på at fremhæve af enkeltgrupper. For B-skatteyderne, for de selvstændige erhvervsdrivende, er dette nye skattesystem ingen velsignelse, lad det være sagt. Det er umuligt for en B-skatteyder med samme sikkerhed som en lønmodtager at forudberegne sin skat. Jeg er på dette punkt ganske uenig med den nuværende finansminister, når han som oppositionens ordfører i skattespørgsmål så hårdt angreb B-skatteyderne. Det er ikke et skattesystem, der passer til B-skatteydere, til selvstændige erhvervsdrivende. Derfor håber jeg — og jeg nærer ingen tvivl derom — at finansminister Grünbaum vil tage det fornødne hensyn til B-skatteyderne og de særlige vanskeligheder, de med et sådant skattesystem vil blive udsat for. Jeg tvivler meget stærkt på, at det er rigtigt, når det er sagt fra regeringsside, at vort kildeskattesystem er det bedst mulige. Der har jo været ting og sager fremme i den senere tid, der ikke tyder på, at det skulle være så forfærdelig rigtigt. Vort kildeskattesystem er som ethvert kildeskattesystem bestemt ingen velsignelse for selvstændige.

Når jeg fremhæver dette stærkt, er det, fordi man må forstå, at når jeg går imod det lovforslag om en ankeinstans, som de konservative har fremsat, er det aldeles ikke, fordi jeg benægter, at en sådan vil være nødvendig for at få vort kildeskattesystem til at fungere tåleligt for alle skatteydere i dette land, men det er simpelt hen, fordi man, hvis vi skal have en forsvarlig, saglig behandling af, hvordan sådan en ankeinstans skal virke og indpasses i vort system, ikke kan komme, ganske kort tid før vi skal afslutte arbejdet med kildeskatteloven, og foreslå en sådan ankeinstans indført. Der vil ikke være tid til, som jeg sagde under første behandling af dette lovforslag, at spørge hverken kommunerne eller skatterådforeningen om, hvordan et sådant forslag vil virke, og jeg kan i hvert fald ikke den ene dag bebrejde finansminister og udvalgsformand, at vi ikke har tilstrækkelig tid til at gennemdrøfte alle forhold vedrørende et skatteforslag, og så den næste dag anbefale et

forslag, som der i hvert fald ikke bliver tid til en forsvarlig eller blot en overfladisk behandling af i et udvalg. Derfor slutter jeg helt op om finansministerens betragtninger om, at dette fortjener at blive overvejet og undersøgt, før vi gennemfører det.

Lütken: Ved første behandling gjorde jeg opmærksom på, at vort parti er stærkt interesseret i, at kildeskatten kommer til at fungere så godt som overhovedet muligt, bl. a. fordi vi derved i de kommende år kan koncentrere os mindre om opkrævningssiden af skattevæsenet og i stedet for samle kræfterne noget mere, end det er sket under indkøringen af kildeskatten, omkring det, der hedder kontrol med ligningen. Kontrolapparatet her har utvivlsomt måttet lide stærkt under, at man har skullet køre kildeskatten ind, men det foreliggende lovforslag er for mig at se et væsentligt led i at få kildeskatten til at fungere betydelig bedre.

Ved første behandling blev der givet udtryk for store betænkeligheder fra VKR-partierne over for § 54 i lovforslaget. Man fandt bemyndigelsen til finansministeren alt for vidtgående. Efter udvalgsbehandlingen må det for mig at se være helt klart, at der i virkeligheden ikke er tale om en bemyndigelse, der går ud over, hvad der under hensyn til indkomstudviklingen i samfundet er nødvendigt for at opnå den bedst mulige overensstemmelse mellem slutskatterne og de foreløbige skattebeløb. Når det så yderligere ligger sådan, at folketinget kender størrelsen af den forhøjelse eller eventuelt nedsættelse, finansministeren agter at gennemføre, når man skal fastsætte udskrivningsprocenten, burde vel alle betænkeligheder over for denne bemyndigelse være bortvejet.

Hertil kommer så yderligere, at finansministeren vil overveje at ændre klageinstitutionen omkring forskudsregistreringen, således at man muligvis kan få en bedre klagemulighed. Det er jo et spørgsmål, som det konservative parti har gjort meget ud af, og jeg vil da først sige, at det er muligvis min fejl, men jeg forstår simpelt hen ikke rigtig det konservative lovforslag. Det må være muligt at belære mig f. eks. om, hvorvidt man har tænkt sig at have to klageinstanser. For øjeblikket er forholdet jo det, at man har en forskudsregistrering, og er man ikke tilfreds

[Lütken.]

med den, kan man klage til ligningskommissionen. Nu vil de konservative have indført klageadgang til skatterådene. Er det så ensbetydende med, at man vil bevare den klageadgang, der er til ligningskommissionerne, og så derfra gå videre med klagen til skatterådet? Jeg tør nok sige, at jeg vil være svært betænkelig ved denne yderligere belastning af systemet. Jeg kan ikke se, at der i det konservative lovforslag er gjort nogen som helst bemærkninger om det klageinstitut, man i forvejen har, så jeg må altså foreløbig gå ud fra, at man vil bevare klageadgangen til ligningskommissionerne.

Det konservative parti giver også udtryk for stor betænkelighed i en udtalelse i betænkningen om forskudsbeskatning af aktieudbytterne. Her må jeg sige, at jeg er helt enig med de ordførere, der allerede heroppefra har sagt, at de overhovedet ikke kan se, at der er noget særligt problem i forhold til så mange andre B-skatteydere. Man kan såmænd også nævne fiskere og andre, hvis indtægter er stærkt sæsonbetonede. De må også betale deres B-skat i perioder, hvor de ikke har en indtægt, der svarer til denne skat. Til gengæld har de så muligvis samlet en stor indtægt i løbet af en meget lille del af året, og det er også ret så vanskeligt. Jeg tror faktisk, det er vanskeligere for mange fiskere at forudse, om de vil få en stor eller en lille fangst. Jeg tror, de fleste aktionærer har nemmere ved at forudse, at deres aktier i Handelsbanken, eller hvor de nu måtte have dem, vil give 10 pct. i udbytte i år, sådan som de har gjort de sidste 20 år. Jeg tror altså ikke, der er nogen som helst grund til at være særlig på vagt over for, at der skulle foregå uretfærdigheder over for aktieejere.

Finansministeren har efter min opfattelse under hele udvalgsarbejdet stillet sig meget imødekommende over for alle de ønsker, der har været fremsat i udvalget, og det drejer sig ikke blot om ting, der har kunnet ændres i forbindelse med det lovforslag, vi nu behandler, men der er, som jeg nævnte, givet tilsagn om at tage f. eks. klageinstituttet, spørgsmålet om pristalsregulering af hustrufradraget osv. op. Denne velvilje har også medført, at det foreliggende lovforslag har fået bred tilslutning, og det er lidt vanskeligt for mig at se, hvorfor de konservative

ikke har kunnet tilslutte sig det, når man kommer med i hvert fald læbebekendelser til, at man er interesseret i gennemførelsen af det, der er formålet, nemlig at få overensstemmelse mellem forskudsskat og slutskat. Man får ærlig talt en mistanke om, at der er andre interesser, der dikterer også det konservative partis holdning, for er man i realiteten uinteresset i, at der er overensstemmelse, altså således at f. eks. B-skatteydere kan få en rentefri kredit, ja, så er man vel ikke særlig interesseret i, at finansministeren kan ændre forskudsgrundlaget. Det går også igen i det lovforslag, man har fremsat om klageinstansen, hvor man siger, at klagen skal have opsættende virkning. Hvis det blev gennemført, ville det jo føre til, at vi for det første ville få langt flere forskudsregistreringer og et langt større administrativt besvær med dem, blot for at folk kunne sikre sig en skattecredit, idet de jo kunne klage, og så fik det opsættende virkning. Så er vi inde på det der med, at de, der har bedst råd, er bedst inde i sagerne og har de bedste sagførere, er dem, vi skal have det største besvær med, og det er dem, der skal opnå visse fordele på de andre skatteyderes bekostning. Jeg synes, det mere og mere her i salen træder frem, at det konservative parti ligesom er mere borgerligt end de andre, at det i højere grad vil varetage bestemte klasseinteresser, ofte, synes jeg, på saglighedens bekostning.

Vi kan i det store og hele erklære os meget tilfredse med den udvalgsbehandling, der er foregået, og vi kan tiltræde de ændringsforslag, som finansministeren har stillet. Derimod har vi ingen mulighed for og finder slet ikke nogen grund til at støtte det lovforslag, der er fremsat af det konservative folkeparti. Men jeg er da helt enig med hr. Jens Foged i at støtte ønsket om at få det konservative forslag til udvalgsbehandling mellem anden og tredje behandling af lovforslaget.

Jeg kan altså tilsige vor støtte til de ændringsforslag, finansministeren har stillet.

Finansministeren (Grünbaum): Jeg vil allerførst gerne takke udvalget for et godt og et meget positivt arbejde med lovforslaget om ændring af kildeskatteloven. Denne tak gælder naturligvis i særdeleshed de fire partier, der står enige bag såvel lovforslaget

[Finansministeren.]

som de ændringsforslag, der er til behandling her i dag. Det er meget glædeligt ikke bare for mig som finansminister, men også i øvrigt, at der nu er et så bredt flertal bag kildeskatten, som vi ser i denne sag.

Det har længe stået for mig som noget meget uheldigt, at kildeskatteproblemerne her i landet på visse punkter er blevet trukket op til en tilsyneladende storpolitisk debat. Det er jo spørgsmål, der i andre lande vil og her i landet burde betragtes som rent tekniske. Rent tekniske skattespørgsmål er i mange år her i landet gjort til storpolitik, fordi det gav partierne mulighed for i deres forhold til hinanden at placere sig på den ene eller anden måde, som nu passede til det ene eller det andet. Det skal jeg ikke fordybe mig i, men det er vel nok rigtigt at sige, at sådan er det. Man har i mange år brugt skattepolitikken, desværre, synes jeg, her i folketinget til en partipolitisk, taktisk adfærd, som egentlig ikke har gavnet vor skattediskussion. Derfor er jeg som sagt ikke bare som finansminister meget glad for, at fire af folketingets partier i dag står bag ved kildeskatten og siger: denne skat er kommet for at blive, og den skal vi have lavet så god som muligt.

Jeg vil også gerne benytte lejligheden til at takke det udvalg, som den forrige regering nedsatte, det såkaldte Poul Dahlggaard-udvalg, som jo bestod af håndplukkede skatteeksperter. Man havde altså ikke tilstrækkelig tillid til, at man i sit eget ministerium kunne finde de rigtige, og så tog man nogle udefra. Det kan godt være en betænkelig sag, men all right, det gjorde man altså. Fra dette udvalg har vi fået en betænkning, som temmelig klart bakker kildeskattesystemet op. Man er ikke ukritisk — og det er jeg også glad for — men alligevel går man ind for kildeskattesystemet ud fra en fornøftbetragtning og siger: nu skal vi have dette system til at virke. Man peger på forskellige praktiske ting, som kan gøre, at dette kildeskattesystem også virkelig kommer til at virke.

Det er jo det, befolkningen ønsker af det kildeskattesystem, som man ikke vil af med. Vi har ganske vist hørt lidt om B-skatteyderne i dag, og det skal jeg vende lidt tilbage til. Man vil ikke af med et system, der trods alt stiller den enkelte skatteyder langt friere

med hensyn til skattebetalingen, end det gamle skattesystem gjorde, hvor der var problemet med, at det var en skat, der var udregnet på et 1½ år gammelt grundlag, man i en given situation skulle være afhængig af. Nu har vi et i sandhed liberalt system — det er bare underligt, at de liberale partier har været så længe om at opdage det — et system, hvor den enkelte skatteyder meget, meget friere kan indrette sig uden at skulle tage gamle skatteproblemer i betragtning.

Det er det, vi skal prøve på at gøre bedre, for vi har jo oplevet, at der i kildeskattesystemet, som vi har set det indtil nu, stadig væk optræder noget med en restskat. Hvis man vil vurdere det kildeskatteforslag, som her foreligger, og de ændringsforslag, der er til behandling her i dag, vil man netop blive opmærksom på, at det, forslaget på linje med Poul Dahlggaardudvalgets indstilling går ud på, netop er at rette op på dette punkt. Man indser, at de restskatteproblemer, vi har haft indtil nu i kildeskattesystemet, kan vi ikke leve videre med. Det burde den tidligere finansminister for længst have indset, og det er meget beklageligt, at de konservative har isoleret sig så ganske, som de har gjort på dette spørgsmål, formentlig fordi de skulle bakke en tidligere finansminister op.

Hele befolkningen er klar over, at det, der blev lavet med at forskudsansætte på et 2 år gammelt grundlag, var forkert. Hundretusinder af skatteydere, helt op imod en million, har henvendt sig til skattevæsenet for at få rettet deres skattebillerter og deres trækkort op; sådan at de ikke risikerede på et eller andet tidspunkt at stå med en restskat. Nu ved jeg godt, at der er nogle, der siger, at det ikke er så slemt med restskatterne. Nej, det er det ikke, hvis man har magt over tingene og måske har penge stående i banken. Så kan man klare problemerne, så kan man inden 1. marts næste år betale det, der mangler. Men for folkepensionister og i tusindvis af lønmodtagere er det et virkelig stort problem, hvis der kommer en meddelelse fra kildeskattedirektoratet om, at nu skal man af med en restskat på 1.000 kr. eller 2.000 kr. — ja, jeg har endda været ude for 3.000 kr. for en folkepensionist. Jeg mener, at vi i folketinget simpelt hen ikke kan være bekendt at have et skattesystem

[Finansministeren.]

der bebyrder fattige mennesker med restskatter af den størrelse.

Det er det, vi skal have gjort op med. Det skal vi ikke finde os i. Vi skal have et kildeskattesystem, der virkelig fører til, at den skat, man betaler i løbet af året, meget nær svarer til det, der fremgår, når slutskatten gøres op. Her er det ganske interessant, at fire partier her står imod det konservative folkeparti, som har haft finansministerposten tidligere, i forsøget på at rette kildeskattesystemet op og finde frem til en ordning, så disse restskatter kan forsvinde, og så slutskatten ikke kommer til at afvige for meget fra det, man har betalt. Derom er fire partier enige, men de konservative står derude som den standhaftige tinsoldat med det, der ikke duer. Jeg synes, vi skal lade dem stå derude — men de kan da godt ved lejlighed komme indenfor sammen med os andre.

Jeg skal ikke gå ind i en længere udredning af § 54 og de problemer, der ligger i det. Man har fra konservativ side forsøgt at spille det spil, at det skulle være grundlovsstridigt. Enhver kan nu i betænkningen se det svar, der er kommet fra justitsministeriets lovafdeling, og som er meget, meget klart. Der levnes ingen tvivl overhovedet tilbage om, at man oven i købet i en skattelov skulle kunne overlade til administrationen at gennemføre rent opkrævningsmæssige funktioner. Det har man altid kunnet, og det skal man selvfølgelig blive ved med. Der er intet finanspolitisk i det.

I min fremsættelse gjorde jeg allerede, uden at være jurist, opmærksom på, at § 54 skulle ses i nøje forbindelse med § 42 i kildeskatteloven, som jo siger, at man skal tilstræbe, at den foreløbige skat så nær som muligt bliver lig med slutskatten. Også lovafdelingen henviser til, at det står der i kildeskattelovens § 42. § 54 er kun en udfyldning af det, så der er altså slet ikke nogen tvivl om, at dette er grundlovmæssigt.

Men jeg synes, det er mere interessant at tale om det praktiske. Det, de konservative vil, er jo at sige til folkepensionisten og lønmodtageren med den lille indkomst: I skal betale til sidste øre af jeres aktuelle indtægt. I har simpelt hen den laveste trækprocent — den kan jo ikke godt blive lavere end den laveste — og derfor kommer I, der ligger på det første lange stræk på skalaen,

til at betale til sidste øre; men de med de store indtægter og de selvstændige erhvervsdrivende skal slippe billigere.

Jeg er glad for, at fire partier her i folketinget i dag siger nej til denne indstilling og accepterer det synspunkt, der ligger bag ved § 54.

For at der ikke skulle være nogen tvivl, selv om vi havde fået lovafdelingens udtalelse om det grundlovmæssige, har jeg på eget initiativ foreslået en ændret formulering, således at der nu helt klart står, at den bemyndigelse, finansministeren får, udelukkende gives med henblik på at få den bedst mulige overensstemmelse mellem den foreløbige skat og slutskatten. Så kan der i hvert fald ikke være nogen tvivl — men der er heller ingen tvivl efter lovafdelingens udtalelser.

Det konservative ændringsforslag om aktieudbytterne behøver jeg vel ikke at sige så meget om. Også det forhold tager forslaget om, at man skulle kunne ændre på den nuværende ordning, sigte på. Det er et led i det samme, for det har nemlig rent faktisk vist sig, at det overvejende flertal af skatteyderne, som har aktieudbytter, har fået restskatter på fra 1.000 til 3.000-4.000 kr. Det er for at komme disse restskatter til livs, man har foreslået den nye ordning.

Jeg er ganske enig i det, hr. Jens Foged har sagt om kartoffeldyrkerne og om dem med juletræerne. Jeg skal ikke fordybe mig i det; det er så helt åbenlyst rigtigt. Der er overhovedet intet sagligt argument for det konservative forslag.

Jeg vil gerne have lov til om klageadgangen at gentage det, jeg sagde ved første behandling af det konservative lovforslag. Det er egentlig ikke de konservatives forslag. Det er jo venstre, som igennem nogle år har rejst dette spørgsmål; og som hr. Jens Foged sagde heroppefra, rejste man det også under den tidligere regering, hvis finansminister afviste det — den daværende finansminister, som er til stede her i dag.

Nu kommer de konservative med det, mens det øvrige udvalg, også venstre, siger, at det er et spørgsmål, som man må se på. Venstre har ikke forestillet sig, at man i hurtig og hast kunne lave en helt ny klageinstans. Venstre har også indtaget det standpunkt, at det bør undersøges, og at man bør snakke med bl. a. kommunerne og skatterådene om

[Finansministeren.]

disse problemer. Det gør vi nu, og det er de fire partier enige om. Derfor må man alt i alt sige, at der er meget, meget lidt — for ikke at sige slet intet sagligt grundlag for de konservatives ændringsforslag om § 54 eller forslaget om klageinstansen.

Jeg skal ikke benytte lejligheden her i dag til at gå nærmere ind på de mange forskellige ting, der i øvrigt er rejst under behandlingen. Jeg vil bare trække et par hovedlinjer op. Formålet med den revision af kildeskatteloven, som finder sted i denne omgang, er to ting: det ene er, som jeg allerede har nævnt, at nå frem til et system, der formindsker restskatterne. Det er altså § 54 med adgangen til for finansministeren at runde op på procenterne i relation til det forslag, som Poul Dahlgaardudvalget har stillet — men vi går ikke helt så langt som Poul Dahlgaardudvalget — og også dette med aktieudbytterne tilsigter at formindske restskatterne.

Det andet er, at vi skal videre med den særskilte beskatning af hustruindkomsten. Her kan man, som hr. Lembourn tillod sig det, sige, at det er et lille skridt på vejen. Men der blev slet ikke taget nogen skridt under den forrige regering i retning af at videreføre den særskilte beskatning af hustruindkomsten, så jeg er ikke ked af, at det er mig, der nu tager dette spørgsmål op igen. Vi viderefører den særskilte beskatning ved en udvidelse af området for de indtægter, som falder ind under enkepensionen og en række ydelser efter revalideringsloven. Det er dog to vigtige områder, hvor man udvider den særskilte beskatning, og de findes i selve lovforslaget. Dernæst gennemføres nu ved ændringsforslag delingen af folkepensionerne og invalidepensionerne, så der bliver særskilt beskatning på hele pensionsområdet. Det er også et meget betydeligt fremskridt i retning af særskilt beskatning. Endelig for det fjerde gennemfører vi i forbindelse med det lovforslag om særskilt beskatning, der kommer til behandling i næste uge, en ny regel for legater og hædersgaver, således at man også på dette område opnår en helt selvstændig og særskilt beskatning af hustruindtægten. Altså fire meget væsentlige fremskridt på området særskilt beskatning. Man kan, som hr. Lembourn sagde, mene, at det er et lille skridt på vejen. Det

er i hvert fald en begyndelse, og kan vi komme videre, skal vi også nok tage fat på det.

Jeg skal som sagt ikke ved denne lejlighed — også i betragtning af, at det er fredag i dag, og at man gerne vil hjem — gå ind på, hvad de forskellige ordførere har sagt i dag. Jeg vil slutte med endnu en gang at takke de fire partier, fordi de er gået ind for ikke alene lovforslaget, men også for ændringsforslagene, og håbe, at det er udtryk for, at vi på baggrund af Poul Dahlgaardudvalgets betænkning om kildeskatten herefter kan få en mere saglig og en mere teknisk betonet diskussion af kildeskatten og få afpolitiseret den megen strid, vi ellers har haft om disse tekniske problemer.

Lembourn: Hr. Jens Foged sagde, at han over for den forrige regering havde stillet et forslag af samme art som det, vi har stillet, og at det ikke var blevet så vel modtaget. Dertil kan man kun sige: ja men så er vi altså åbenbart blevet klogere. Jeg kan i grunden ikke rigtig forstå, at hr. Jens Foged, når han ville komme med et sådant forslag over for den forrige regering, ikke har villet komme med det over for den nuværende.

Hr. Bernhard Baunsgaard og andre ordførere har været inde på problemet om aktieudbytterne. Jeg vil gerne sige især til hr. Bernhard Baunsgaard, som fremstillede det sådan, at vi havde stillet forslag om at stille aktieejere bedre, at det slet ikke er tilfældet. Det, vi har ment, er, at man ikke nu skulle røre ved den sag, fordi den ikke var undersøgt tilstrækkeligt. Alle vi, der sidder i skatteudvalget, ved jo, at forholdet var det, at næsten alle var enige om, at der var uafklarede problemer, og at kun et enkelt parti forhindrede os i at få denne sag klaret ordentligt op.

Til hr. Lütken: vi vil naturligvis ikke afskaffe den klageinstans, der eksisterer. Det, vi vil have, er en folkevalgt klageinstans over den kommunale. Det er den appel til en folkevalgt instans, som vi mener er afgørende. Det er heller ikke rigtigt, når hr. Lütken siger, at vi ikke er interesseret i at skaffe overensstemmelse mellem betalt og endelig skat. Vist er vi da det. Det, vi er interesseret i, er, at skatteyderen ikke bliver stillet ringere, end han er stillet i dag.

[Lembourn.]

Til sidst til ministeren: jeg har ikke påstået, at § 54 i den nuværende form er grundlovsstridig. Det, jeg sagde ved første behandling, var, at sådan som forslaget oprindeligt var formuleret, var det muligt, at den var grundlovsstridig. Når ministeren nu selv har fremsat et ændringsforslag, som gør det helt klart, at man ikke kan føre finanspolitik over § 54, er det altså netop en indrømmelse til det synspunkt, jeg fremlagde. Sådan som det var formuleret oprindeligt, kunne man foretage hemmelig bunden opsparing over den. Det kan man ikke mere. Når vi ikke går ind for det i den ændrede form, er det, fordi vi ikke samtidig kan få den klageinstans.

Det er ikke rigtigt, når ministeren siger, at vi isolerer os, fordi vi ikke ønsker restskatten formindsket. Naturligvis ønsker vi det. Men vi ønsker samtidig skatteyderen stillet sådan, at han ikke kommer i en dårligere position, end han i dag er i. Vi ville have stemt for den bemyndigelse, hvis man havde givet os den klageinstans.

Formanden: Jeg henstiller, at der er lidt mere ro i salen.

Jens Foged: Det er kun for en ganske kort bemærkning. Jeg synes, det er helt urimeligt, at det ærede medlem hr. Lembourn siger, at når jeg kom med det over for den tidligere regering, hvorfor kunne jeg så ikke også komme med det over for denne regering. Jeg tror, denne regering har den opfattelse, at jeg er kommet med det, og den har stillet sig velvilligt over for forslaget. Det må vist være kendsgerningen i den sag.

Bernhard Baunsgaard: Det er hr. Lembourns bemærkninger om aktieejerne, der kalder mig op igen. Hr. Lembourn mener, at vi bare kunne lade være at røre ved dem. Hr. Lembourn siger: jeg har ikke stillet forslag om, at de skal stilles bedre. Nej, men rent faktisk er aktieejere bedre stillet end andre B-modtagere, og nu har vi i udvalget været ude efter at rette vort kildeskattesystem, sådan at vi fjernede urimeligheder. Jeg har peget på urimeligheden med, at der er folkepensionister, der har mere til rådighed end folk med samme indtægt skabt af arbejde. Den skal fjernes, det er vi enige

om. Vi skal også have fjernet den favorstilling, som aktieejere har haft, sådan at de bliver stillet akkurat ligesom andre B-skatteydere. Det er det korte af det lange om dette.

Lütken: Jeg skal lige takke hr. Lembourn for den oplysning, vi fik om, at det, man vil have, altså er to klageinstanser. Det rimer jo meget dårligt med det, hr. Lembourn sagde om, at det først og fremmest drejede sig om at få et meget forenklet skattesystem, sådan at man ikke havde så meget besvær med det. Her skal vi nu have yderligere en klageinstans, netop i en periode, hvor det i forvejen er vanskeligt at overkomme tingene.

Nu forstår jeg på det, at hr. Lembourn vil have en folkevalgt ankeinstans. Jeg har meget, meget svært ved at se, at en ligningskommission er et mindre folkevalgt organ end et skatteråd, hvis medlemmer er udpeget af ministeren, mens ligningskommissionen dog udgår efter et byrådsvalg, ganske vist indirekte. Jeg synes dog, der er et langt mere folkeligt element i den klageinstans, man har i forvejen, end i den, hr. Lembourn yderligere ønsker at tilføje systemet.

Finansministeren (Grimbaum): Jeg skal ikke blande mig i diskussionen om klageadgangen. Jeg tror, det ligger nogenlunde klart. Men jeg synes, der er en stor uklarhed med hensyn til de konservatives stilling. Hr. Lembourn siger nu, at de konservative ville have stemt for § 54, hvis man havde fået medhold i sit forslag om klageadgang. Det er noget ganske nyt. I udvalgsbetænkningen står der nemlig det modsatte. Der står om ændringsforslaget om, at man ikke skal stemme for § 54, som er de konservatives primære forslag, plus ændringsforslaget om aktieudbytterne:

„For det tilfælde, at disse ændringsforslag skulle blive forkastet, har mindretallet samtidig fremsat selvstændigt lovfor-
slag om ændring af ligningsloven
og det er det, vi også behandler nu. Det er noget helt andet.

(Kort bemærkning).

Lembourn: Det kan umuligt komme som nogen overraskelse for finansministeren, at vi har det synspunkt, at vi ville stemme for

[Lembourn.]

bemyndigelsen, hvis vi fik klageinstansen. Det har vi sagt gang på gang, det har vi fremført i udvalget, og det har jeg sagt her ved anden behandling, så det kan ikke komme som en nyhed.

Finansministeren (Grünbaum): Nu er det jo ikke andre end de konservative selv, der har formuleret det stykke i betænkningen, så det kan vi vel ikke komme videre med. Men jeg vil da sige, at hvis det virkelig er tilfældet, synes jeg, man er ude på det tyndeste af det tynde overhovedet. Vi har hørt så meget om § 54 og bemyndigelsen til finansministeren, og der er skrevet artikler i bl. a. Berlingske Tidende om grundlovsstridighed osv. Det er kørt vældigt op, alt dette her med § 54. Men nu er vi endt i, at man siger, at hvis man kunne have fået denne klageadgang, ville man have stemt for § 54. De andre 4 partier har sagt, at de er positivt indstillet over for en klageadgang, men de vil lige have kigget lidt på, om det nu er helt det rigtige, at det er skatterådene, og de vil snakke med kommunerne om, hvordan det nærmere skal gøres.

Jeg synes, at det, de konservative er endt i, er så tyndt, at jeg ikke misunder de konservative at ende dér i denne sag.

(Kørt bemærkning).

Lembourn: Da det åbenbart stadig er så overraskende for finansministeren, vil jeg gerne spørge: da nu finansministeren ved, hvordan vi ser på den sag, betyder det så, at han ændrer sin stilling?

Finansministeren (Grünbaum): Mon ikke de fleste er klar over, at de, der skal ændre stilling i denne sag, er de konservative? Vi er 4 partier, der siger: vi er positivt indstillet over for dette med en klageadgang, men vi skal lige have kigget på, hvad der er den rigtige måde at gøre det på.

Hermed sluttede forhandlingen.

Der foretoges først afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om opkrævning af indkomst- og formueskat for personer m. v. (Kildeskat).

Ændringsforslag nr. 1-5
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 6
forkastedes med 89 stemmer mod 27; 1 medlem tilkendegav, at han hverken stemte for eller imod.

Ændringsforslag nr. 7 betragtedes som
forkastet med samme stemmetal som ændringsforslag nr. 6.

Ændringsforslag nr. 8
vedtoges med 85 stemmer mod 27; 1 medlem tilkendegav, at han hverken stemte for eller imod.

Ændringsforslag nr. 9-13, § 1 med de foretagne ændringer, ændringsforslag nr. 14 om en ny affattelse af § 2 og § 2 i den ændrede affattelse
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af ligningsloven [af Lembourn m. fl.].

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Da der er udtalt ønske om udvalgsbehandling, foreslår jeg, at lovforslaget henvises til skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om aktieselskaber. (Ændringer med henblik på Danmarks tilslutning til De europæiske Fællesskaber).

(Lovforslaget (nr. 230) findes i tillæg A. sp. 7643, fremsættelsen i tidenden sp. 5852).

Formanden: Sammen med denne sag foretages den følgende sag på dagsordenen, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om forsikringsvirksomhed. (Ændringer med henblik på Danmarks tilslutning til De europæiske Fællesskaber).

(Lovforslaget (nr. 231) findes i tillæg A. sp. 7671, fremsættelsen i tidenden sp. 5852).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Robert Pedersen: Da ændringerne i loven om forsikringsvirksomhed og aktieselskabsloven er foreslået med henblik på Danmarks eventuelle tilslutning til De europæiske Fællesskaber, skal jeg starte med et par principielle betragtninger.

De perspektiver om retten til fri erhvervsudøvelse, som fremgår af Romtraktatens art. 52-66, og de planer om gennemførelsen heraf, som Ministerrådet vedtog den 8. december 1961, har kun manifesteret sig i et direktiv af 9. marts 1968 om harmonisering af selskabsretten samt et direktiv af 25. februar 1964 om genforsikring, hvorfor de nødvendige lovændringer er ret få og ikke særlig vidtgående i forhold til de eksisterende love. For det andet har vi her i dette land i EF-debatten været tilbøjelige til at hæfte os ved de ulemper, som et eventuelt dansk medlemskab af EF vil medføre, men vi glemmer fordelene. I trafikpolitikken, i bedre sikkerhedsforanstaltninger og også i de lovforslag, der nu er til behandling, er der forbedringer i forhold til de eksisterende lovbestemmelser.

Lad mig for aktieselskabslovens vedkommende kort opsummere de nødvendige lovændringer. For det første: hvis et aktieselskab på sine breve og bestillingssedler anfører aktiekapitalen, skal både den tegnede og den indbetalte kapital anføres. Videre skal selskabernes revisorer anmeldes til aktieselskabsregisteret. Dernæst: selskabsorganernes legitimation til at binde selskabet kan ikke indskrænkes på enkelte områder. Tredjemand får en bedre beskyttelse, og alle registreringspligtige dokumenter og oplysninger skal bekendtgøres i Statstidende.

Jeg vil gerne opholde mig lidt ved den vigtigste lovændring, nemlig konsekvensen af EF's første direktiv, art. 2, stk. 1, litra f, som kræver, at alle aktieselskaber skal offentliggøre deres regnskaber, ligesom der ifølge art. 3, stk. 4, skal ske en bekendtgørelse om, at disse er indsendt til Statstidende. Denne bestemmelse harmonerer godt med mit partis holdning til offentlighed om aktieselskabers økonomiske forhold, og jeg tror også, at de fleste EF-modstandere deler denne holdning.

I tilknytning til dette punkt vil jeg meget gerne stille et spørgsmål til den højtærede handelsminister. Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at ændringen af § 83 er en konsekvens af ovennævnte direktiv. Men jeg har i Handelstidende for maj 1972 set en anden vurdering af dette, som jeg beder ministeren venligst besvare. Det hedder her, at højesteretssagfører Erik Groth-Andersen, som har været butikshandelens repræsentant i det såkaldte Gomardudvalg, er meget betænkelig ved,

„... at Danmark som eneste fællesmarkedsland skal gennemføre offentliggørelse af alle aktieselskabsregnskaber fra 1. juli 1973; idet vi får et halvt års frist til gennemførelse af et direktiv. Det vil diskriminere danske virksomheder i de øvrige fællesmarkedslande. Udenlandske kædevirksomheder vil få en fordel, hvis de gennem regnskaberne kan se, hvilke virksomheder de skal søge at opkøbe.“

Heraf drager højesteretssagfører Groth-Andersen den konklusion, at det er rimeligt at udskyde denne offentliggørelse, indtil reglen gælder i de andre EF-lande.

Jeg vil gerne spørge handelsministeren, om højesteretssagføreren har ret i denne vurdering, for i det materiale, jeg har fået